

ქუჩი

„... ეს მაშინ
განხილონ ყოველი
ქართველი“

№33, ოთხშაბათი, 30 იანვარი - 12 თებერვალი, 2002 წელი

ფასი 40 თეთრი

8 თებერვალი დავით აღმაშენებლის ხსენების დღეა

ინფორმაცია საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს სესიის მორიგი სხდომის შესახებ

2002 წლის 26 იანვარს ქალაქ თბილისში ჩატარდა საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს სესიის მორიგი სხდომა.

დღის წესრიგში შეტანილი იყო შემდეგი საკითხები:

1. მრგვალი მაგიდა და ცრუ ეროვნული ძალები (დეპუტატი ვ. იონათამიშვილი);
2. საქართველოში მიმდინარე პროცესების თავისებურებანი (დეპუტატი ბ. აფრასიძე);
3. სხვადასხვა.

დავითი იყო ისეთივე დიდი სახელმწიფო მოღვაწე, როგორც სასულიერო, ისეთივე დიდი მეფე, როგორც ღვთისმეტყველი, როგორც სასულიერო პიროვნება. იგი თავის თავში აერთიანებდა მეფეს და ხუცესს... ამიტომაც ჯვაროსნები ერთხმად უწოდებდნენ მას მეფე-ხუცეს იოანეს... ამიტომაც არის იგი ფრესკაზე გამოსახული ეკლესიით ხელზე ასეთი პატივი არც ერთ მეფეს არ რგებია - ჩვენ არ გვყოლია სხვა მეფე, რომელმაც ამრიგად გააერთიანა სასულიერო და საერო ხელისუფლება, სასულიერო და საერო სიბრძნე - იგი იყო ისეთივე ბურჯი რელიგიისა, როგორც სახელმწიფოებრივი ცხოვრებისა, როგორც პოლიტიკური ცხოვრებისა საქართველოში და მან ეს ორი საწყისი შეაერთა.

ზვიად გამსახურდია

ზვიად გამსახურდია:

რა მოუტანეთ საქართველოს გარდა სისხლისღვრისა, შიმშილისა, ძარცვა-გლეჯისა, ნარკომანიისა, ისტორიული ტერიტორიების დაკარგვისა, ეროვნული განძის ძარცვა-განაღებისა...

არ აცდებთა ერის საუკუნო წყევლა და შეწყენება მომავალი იყოს ჩვენი მსაჯული.

83.2

სისხლიანი თებერვლის ქრონიკები

1992 წლის 2 თებერვალს ხუნთაშვილი მამია ვიჭინავი დახვრიტა

ერთხელ მითხრა - რა მოხდება დედა, ერთი შვილი შენც შესწირო საქართველოსო... დარბევის შემდეგ სახლში მომისვენენ ჩემი ბიჭი, დასისხლიანებული...

ნათქვამიდან სროლის ხმა მოისმა. მანიფესტაცია შეტბორდა, წინ გზა ჩაგვიხერგეს ავტობუსებით და ამ დროს მასირებული ტყვიები წამოვიდა. დაინახე, როგორც დაეშვა დროშა ძირს. მოისმა ქალების განწირული კივილი. „მოკლეს“ გამოიღვა თავში...

83.2

სამოგალობლას არ უნახავს იმ საბარელი ტრაგედიის ამსახველი ღოკუმენტური კადრები

კვლავ ატყდა ძლიერი სროლა. ისროდნენ სახლებიდან, ავტომანქანებიდან, ისროდნენ შუა გზაში მდგომი შემინებული ხალხი მიმოიფანტა. ქუჩაში შემოიყვანეს ჯავშანი და ვილისის მსგავსი მანქანები, რომლებიდანაც ისევ განუწყვეტლივ ისროდნენ. მათ უკან მოყვნენ ქვეითი ავტომანქანები... შავ სამოსიანი ავტომანქანი გამხეცებული იხსნდა: „კიდევ ზვიადი გინდათ?“

83.4

განვიღო 10 წელიწადი 83.3
საქართველოს კანონიერი ხელისუფლების დასაცვისა და აღდგენისათვის მებრძოლი, ხუნთის მიერ ნაწამები გვირგვინი

ვინ აკებს პასუხს დავრილ სისხლზე? 83.5

საქართველოში რუსეთის საოკუპაციო ჯარების პარკაუზის ინტორიიდან 83.6

კანონიერი ხელისუფლების აღდგენისათვის ბრძოლა 83.5
ბრძოლა

ღვთისა და კაცობრიობის წინაშე პირნათელი საქართველო აუცილებლად ბაიბარჯებებს! 83.6

ქართული ხეტინის რუსულ ტყვეებში 83.7

რას უნდა ჭირი მამაკერძონ,

თბილისი, საქართველოს ტელევიზიას, ა. შავარდნაძეს

გვიან გავიციანი გავიციანი „საქართველოს რესპუბლიკაში“ გამოქვეყნებულ პასკვილს „კრახი“, სადაც მამაკერძონ ტერიტორიული აქტების ორგანიზებას, ცალკეულ პირთა ჩვენებების საფუძველზე ეს პირები ან თქვენივე პროვოკატორები არიან, ან თქვენი ფაშისტური ინკვიზიციის მიერ არაადამიანური წამებით გატყვევებული ადამიანები, რომელთაც სიცოცხლის შენარჩუნების ფასად დააწერინეთ ის უხამსობა. ყველამ კარგად იცის, როგორ გადასახით მდღეობენ ზაზა წიკლაურს, როგორ გადაუმტვრიეთ ხელ-ფეხი, როგორ დაუმტვრიეთ ყველა კბილი გედეონ ველაზიანს, როგორ აწამებდით თავდალა დაკი-

დებულს. ასეთი საღიზმის სკოლა გაქვთ გავლილი სუკში. ან შესაძლოა ეგ ჩვენებებიც თქვენს მიერ

რა მოუტანეთ საქართველოს გარდა სისხლისღვრისა, შიმშილისა, ძარცვა-გლეჯისა, ნარკომანიისა, ისტორიული ტერიტორიების დაკარგვისა, ეროვნული განძის ძარცვა-განიავებისა... არ აცდებთათ ერის საუკუნო წყევლა და შეწვევა. მომავალი იყოს ჩვენი მსაჯული.

არის შეითხზნელი. წერილში ჩამოთვლილი ბრალდებები ისეთივე სიმართლეა, როგორც ჩემს მიერ მილიონების გატაცება, მუსულმანობის მიღება, კონფედერაციის ჯარებისადმი მიმართვის გაგზავნა და სხვა. ყოველივე ეს თქვენ

და თქვენს კრიმინალურ ხუნტას წარმოგაჩენთ, როგორც სტალინის, ორჯონიკიძის, ბერიას, ეჟოვის, ანდროპოვის ერთგულ მიმდევრებს. ნუთუ ვერ ხედავთ თქვენს კრახს, რა მოუტანეთ საქართველოს სისხლისღვრისა, შიმშილისა, ძარცვა-გლეჯისა, ნარკომანიისა, ისტორიული ტერიტორიების დაკარგვისა, ეროვნული განძის ძარცვა-განიავებისა, ყოველგვარი უზენოესისა და უბედურებისა? საქართველოს ისტორიაში თქვენ

შეხვალთ როგორც მურვან ყრუ, ჯალალ-ედ-ინი, თემურ ლენგი, შამ-აბასი, ალა მაჰმად-ხანი. დრო მოვა და პასუხს ავებთ საქართველოს დამლისათვის, მკვდარი ქალაქებისათვის, გადამწვარი სოფლებისათვის, ტერაქტებისა და გენოციდისათვის, აფხაზეთის და სამაჩაბლოს დაკარგვისათვის, საქართველოს ისტორიულ მტრებთან ალიანსისათვის, სხვა მრავალი შეგნელი დანაშაულისათვის. არ აცდებთათ ერის საუკუნო წყევლა და შეწვევა. მომავალი იყოს ჩვენი მსაჯული.

ზვიად მამასხვრდია
საქართველოს რესპუბლიკის
პრეზიდენტი
23 თბილისში, 1992 წელს

Handwritten text in Georgian script, likely a continuation of the letter or a separate note.

კოლხური კოშკი დღესაც ამაყად, ქართული სულიერების სიმბოლოდ დგას, თუმც ვაიქართველთაგან იავარქმნილ-გაძარცვული. როგორც „ქუჯის“ წინა ნომრის მასალებიდან შევიტყვეთ, ე. შევარდნაძე მოითხოვს საქართველოს პრემიერ-მინისტრ ქ-ნ მანანა არჩვაძე-გამსახურდიასგან იმ დოკუმენტზე ხელის მოწერას, რომლის მიხედვითაც უნდა მოხდეს კოლხური კოშკის აღდგენა და წართმეულ-დატაცებული ნივთების „დაბრუნება“ კანონიერი პატრონისათვის. ქალბატონი მანანა, ბატონი ზვიად გამსახურდიას დარად, წინააღმდეგობა ვაიმზრუნველთა დახმარებისა და აცხადებ: „სანამ ცოცხალი ვარ, მსგაყსი დოკუმენტი არ შეიქმნება. მე ასე ვუბნებ: ხელი მოუწერეთ, როდესაც გამოძევებს საქართველოდან? როდესაც პუტჩი დაიწყო საქართველოში? როდესაც პრეზიდენტს ტყვეთა ესროლეს?! როდესაც არბევდნენ კოშკის საფლავებს?! როდესაც გამოიყიდეს კონსტანტინე და მირანდა გამსახურდიების მშობლების საფლავები?! როდესაც საქართველოს ტერიტორიები გაახსნეს?! როდესაც კოლხური კოშკი გაძარცვეს და გადაწვეს?! როდესაც მომასუსეს არ მინაწინავეს კოშკის გაძარცვასა და გადაწვასთან დაკავშირებით და კანონის ამოქმედებას 2005 წლისთვის რომ აპირებენ“?

კოლხური კოშკი დაზარალებულია

სისხლიანი თებერვლის ქრონიკები

2 თებერვალი სრულიად საქართველოს ტრაგედიაა. ეს დღე, თავისი ტრაგიკული მასშტაბებით 9 აპრილის ტოლფასია. საქართველოს ისტორიაში შევა, ერთ-ერთ შევ ფურცლად, ისე როგორც ბოლო ათეულ წელს განვითარებული მოვლენები. 2 თებერვალი მოიტანა 1991-1992 წლებში მომხდარმა პუტჩმა, ხალხის მიერ არჩეული კანონიერი პრეზიდენტის და ხელისუფლების დამხობამ. რომ არა სამხედრო კრიმინალური გადატრიალება, ცხადია არც მშვიდობიანი მიტინგები და მანიფესტაციები დაიხვედრებოდა. ამაოდ ამართლებენ ელუარდ შევარდნაძეს, რომ ის არ იმყოფებოდა საქართველოში 1992 წლის 2 თებერვალს. ეს ამაო გამართლებაა, ამაო პასუხისმგებლობის აცილება. შევარდნაძეს უდასაშუალო, მოკლე ხალხის სისხლი სცხია ხელზე. ისე, როგორც ჯაბა იოსელიანს, თენგიზ კიტოვანს და თენგიზ სიგუას. ეს ოთხეული, თავიანთ კრიმინალურ ბანდებთან ერთად ჩაიწერებინან საქართველოს მატრიანში, ჩაიწერებინან, როგორც „ლირსეული“ შთამომავლები შადი-მანის, კორღანაშვილის, მახარაძის, ორჯონიკიძის და დლობერიძის. და, სამართალმა განსაჯოს ისინი და პასუხიც უფალოს გასცენ.

2 თებერვალს მოკლეული მედროშის, მამუკა ტერიშვილი ოჯახში ვიყავი. ძნელია გამოხატო ის დიდი, უსაშველო ტკივილი რაც მე იქ ენახე. ძნელია ანუგეშო და დააიმედო ოჯახის

მიზანი მიღწეული ყოფილიყო. ძალიან თავზანი, ცილილი ბიჭი იყო, ყველას უფარდა. სკოლაში მასწავლებლებსაც გამოჩენულად უყვარდათ, ამიტომაც თავს აკლავდნენ მის ცხედარს.

რაოაში? - კანონიერი ხელისუფლების სათავეში ყოფნის დროსაც დალიდა მამუკა მიტინგებზე, მაგრამ ეროვნული მთავრობის დამხობის შემდეგ აქტიურად ჩაება სა-ქალბატონ მარინას დღემდე შენახული აქვს შვილის ნატყვიარი ტანსაცმელი, თეთრ პერანგს საყულო ტყვიით გაგლეჯილი აქვს. მასზე უკვე ფერგადასული სისხლის ლაქები დარჩა. ქალბატონი მარინა მოთქმით დასტორის თავის შვილს.

რომ გვოდნოდთ, რაც მოხდებოდა, გაუშვებდით თუ არა შვილს მიტინგზე? - ზვიადი მისთვის საქართველოს თავისუფლებას უდრიდა. მე, ძალიან რომ მლომბოდა, მამუკას შინ ვერ გაეაჩერებოდა. ალმაშენებლის ხიდს რომ მოუახლოვდა მანიფესტაცია, მამუკას უთქვამს - რომ ვიცოდე საქართველო თავისუფალი იქნებოდა, დაუყოვნებლივ გადაეტებოდი ამ ხიდს. ეს იყო მისი უკანასკნელი სიტყვები.

1992 წლის 2 თებერვალს ხუნტამ მშვიდობიანი მიზინგი დახვრიტა (თვითმხილველთა ნააბობი)

წვერები, როცა სრულიად ახალგაზრდა ბიჭი სიცოცხლეს გამოასალმეს. მამუკას დედამ განმიცხადა: ინტერვიუზე ჟურნალისტებს უარს ვუთხვებ, მაგრამ შენ მაინც გაგესაუბრებო. ეს ინტერვიუ აღრე მაქვს ჩაწერილი, მაგრამ მკითხველსადმი მაინც საიტერესო და საკულისისმო იქნება.

მალბატონი მარინა: ჩემი მამუკა უზომოდ იყო შეეყვარებული სამშობლოზე და ქართველ ხალხზე. უშიშარი იყო, უდრეკი. ერთხელ მითხრა - რა მოხდება დედა, ერთი შვილი შენც შესწირო საქართველოს.

როტესტო მიტინგებსა და მანიფესტაციებში. 1992 წლის იანვარში თავის ძმასთან, გიასთან ერთად ზუგდიდში წავიდა, რათა იქ მიეღო მონაწილეობა ეროვნულ დაუმორჩილებლობაში.

ჩემი მამუკას შეწირით ნეტავი შევლებოდა საქართველოს და მისი დიდან ჩაება იგი ეროვნულ მოძრაობის კუთვნილებად იქცა. რომ

როტესტო მიტინგებსა და მანიფესტაციებში. 1992 წლის იანვარში თავის ძმასთან, გიასთან ერთად ზუგდიდში წავიდა, რათა იქ მიეღო მონაწილეობა ეროვნულ დაუმორჩილებლობაში.

რომ გვოდნოდთ, რაც მოხდებოდა, გაუშვებდით თუ არა შვილს მიტინგზე? - ზვიადი მისთვის საქართველოს თავისუფლებას უდრიდა. მე, ძალიან რომ მლომბოდა, მამუკას შინ ვერ გაეაჩერებოდა. ალმაშენებლის ხიდს რომ მოუახლოვდა მანიფესტაცია, მამუკას უთქვამს - რომ ვიცოდე საქართველო თავისუფალი იქნებოდა, დაუყოვნებლივ გადაეტებოდი ამ ხიდს. ეს იყო მისი უკანასკნელი სიტყვები.

რამდენიმე წნის წინ, 1992 წლის

ბილწთ არ შავეკვრი ზაპითა!

ღებრთმა ახსონოს ეროვნული ღირსებას ღაცვისათვის ბრძოლებში ღალუჰული გმირები

ბეჰან გვათია

ღაბაღა 1968 წელს ქ. ფოთში. ღა-ამთავრა ქ. ფოთის №16 საშუალო სკოლა. გაიწვიეს სავალღებულო სამხედრო სამსახურში, იბრძოღა ავღ-ღანეთში. ეროვნულ მოღრაობაში ჰაება 1990 წელს.

ბეჰანი კანონიერი ხელისუფლების ღაცვისათვის ხუნტის ჯარებთან ბრძოლის ღროს ღაღრა და გღღაღა-ნიღ იქნა სენაკის სავადღყოფოში. გაიქართველებმა აქაღ არ ღაინღეს. მომაკვღაღი არაღღაღინურად იქნა ღახვრეღილი საწოღში „მხედრიონღ-თა“ მიერ.

ბეჰანის ღალუჰვის შემღევ, მშობლებიღ შეეწინენ ერთღერთი გაეიშვიღის სიკვღიღს. მას ღარჩა ორი ღა.

ზაზა გასჰიანი

ღაბაღა ქ. ფოთში 1968 წელს. ღა-ამთავრა №11 საშუალო სკოლა. 1988 წელს გაიწვიეს სამხედრო სავალღებულო სამსახურში. იბრძოღა ავღ-ღანეთში. 1990 წელს ჰაება ეროვნულ მოღრაობაში. 1992 წლის 27 იანვარს ქალაქის შემოსასვლელთან კანონიერების აღღგენისათვის გაღარ-თულ ბრძოღაში გმირულად ღაიღ-ღუღა.

ზაზას ღარჩა გულმოკლული მშობლები ღა ღეღმაღიშვილები.

ავთო ბერანია

ავთო ღაბაღა 1950 წელს. მან საშუალო სკოლა ღაამთავრა სოფელ ხორგაში. სკოლის ღაამთავრების შემღღვ სწავლა განაგრძო ფოთის ჰიდრომელიორაციულ ტექნიკუმში. 1972 წლიღან მსახურობღა სამხედრო სავალღებულო სამსახურში, ჰეხოსლოვაკიაში, შემღღვ მუშაობღა ქ. ფოთის საოკეანი თევზჭერის სამმართველოში. ეროვნულ მოღრაობაში ჰაება 1989 წლიღან. ღაღლუღა 1992 წლის 27 იანვარს გაღევებული უკანონობის წინაღღმღვ გაღმართულ ბრძოღაში. მას ღარჩა მუღღლე ღა ორი შვიღი.

ზვიად ბეღენიღა

ღაბაღა 1972 წელს ქ. ფოთში. ღაამთავრა №6 საშუალო სკოლის რეაწლელი, შემღღვ სწავლა განაგრძო ფოთის პროფესიულ-ტექნიკურ სასწავლებელში. 1990 წლიღან მუშაობღა გემთმემკეთებულ ქარხანაში. ეროვნულ მოღრაობაში ჰაება იმაღვ წელს. იგი გმირულად იღავღა მშობლიურ ქალაქს რუსული ჯარის ნაწილებისა ღა გაიქართველებისაღან. თავი შესწინა საქართველოს კეთილღღლეობას 1992 წელს.

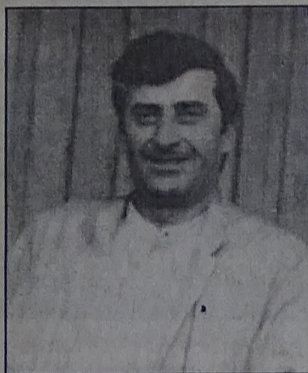
ზვიადს ღარჩა გულმოკლული მშობლები ღა ღეღმაღიშვილები.

თამაზ კაკულია

ღაბაღა 1954 წელს. ღაამთავრა №1 საშუალო სკოლა. 1972 წელს ჰაირიცხა თელავის პეღაგოგოურ ინსტიტუტში, შემღღვ სწავლა განაგრძო სოხუმის პეღაგოგოურ ინსტიტუტში, რომელიღც ღაამთავრა 1978 წელს. თამაზი იყო სპორტის ოსტატი კრიეში. მან სოხუმში ნაღოაღლიბა მოკრიეღა სპორტული სკოლა „ამღბში“. ეროვნულ მოღრაობაში ჰაება 1989 წელს. იგი იყო უზენაესი საბჭოს ღეღუტატი.

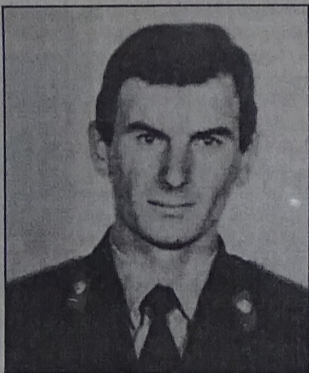
1992 წლის 6 იანვარს ეროვნული მთავრობა განერიღა სისხლისღვრას. ღეღუტატებმა ღატოგეს უზენაესი საბჭო. მეტეხის ხიღთან ჰაცხრიღლული იქნა ორ ავტობუსში მყოფი სიღმართლისათვის მებრძოლი ბიჭები. ამ საზარელი მკვლელობისას თამაზიღ იქ იმყოფებოღა. მას ღარჩა მუღღლე ღა სამი შვიღი.

ზაურ გვასალია

ღაბაღა 1948 წელს ქ. ფოთში ღა ღაამთავრა ფოთის №6 საშუალო სკოლა. 1966 წელს გაიწვიეს სამხედრო სავალღებულო სამსახურში. 1971-77 წლებში სწავლობღა ირკუტსკის სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტში. 1989 წლიღან ჰაბმული იყო ეროვნულ მოღრაობაში. როგორც ყველა ჭეშმარიტი მამულიშვიღი, ჰაურიღც 1992 წელს მშობლიური ქალაქის ღაცვას შეეწირა.

მას ღარჩა მუღღლე ღა ქალიშვიღი.

თამაზ ჯღარაკვა

ღაბაღა ქ. ფოთში 1962 წელს. ღა-ამთავრა №11 საშუალო სკოლა. 1980 წელს გაიწვიეს სამხედრო სავალღებულო სამსახურში. ეროვნულ მოღრაობაში ჰაება 1991 წლიღან.

თამაზმა გმირულად შესწირა თავი 1992 წლის 27 სექტემბერს ქალაქის ღაცვას. მალთაყვის ხიღთან ნახეს მოღმის ხელით განგმირული მისი ცხეღარი.

თამაზს ღარჩა გაღწარებული ღეღა, ღა ღა ორი ძმა.

როინ ლემონჯავა

ღაბაღა ქ. ფოთში 1960 წელს. ღაამთავრა №11 საშუალო სკოლა. სწავლა განაგრძო პროფესიულ-ტექნიკურ სასწავლებელში. 1977 წელს გაიწვიეს სამხედრო სავალღებულო სამსახურში.

ეროვნულ მოღრაობაში ჰაება 1990 წელს. 1992 წელს ხუნტის ჯარებმა ააფეთქეს ქ. ჰუღდიღში განღაგებული ეროვნული გვარღის შტაბი. როინი ამ ღროს შიგ იმყოფებოღა.

მას ღარჩა მუღღლე ღა სამი ქალიშვიღი.

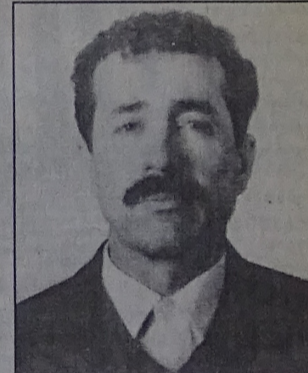

კახა ყურუღა

ღაბაღა 1964 წელს. ღაამთავრა №11 საშუალო სკოლა. 1982 წლიღან გაწვიული იყო სამხედრო სავალღებულო სამსახურში.

1991 წლიღან ჰაება ეროვნულ მოღრაობაში. იბრძოღა ეროვნულ გვარღაში. ხუნტის მიერ აფეთქებულ ეროვნული გვარღის შტაბში როინთან ერთად ისიღ იმყოფებოღა.

ღარჩა მშობლები ღა ღეღმაღიშვილები.

ბორია ნანავა

ღაბაღა ქ. ფოთში 1941 წელს. სკოლის ღაამთავრების შემღღვ 17 წელი მუშად მუშაობღა ჰიდრომექანიზმების ქარხანაში.

1990 წლიღან ჰაება ეროვნულ მოღრაობაში. 1992 წელს ხუნტის ჯარებთან ბრძოლისას არაღღაღინურად იქნა მოკლული.

„ქუჯის“ რეღაქცია მადლობას უხღდის იმ ჰირებს, რომლებიღც გამოუხმაურნენ ჰვენს პუბლიკაციას ღა მოგვაწოღეს ახალი ცნობები სამშობლოს სამსხვერპლოზე ღაცებულ მეომართა შესახებ. კარგად გვესმის რაოღენ ტკივიღთანაა ღაკავშირებული ოჯახისა ღა ახლობლებისათვის სისხლიანი ჭრიღლობების ხელახლა გაღახსნა, მაგრამ გვინღა შთამომავლობისათვის უცნობი არ ღარჩეს მათი თავღღება საქართველოსათვის. რეღაქცია მკითხველს სთხოვს გამოგვიგზავნოს ბიოგრაფიული ცნობები განვიღღ 10 წელიწადში საქართველოს კანონიერი ხელისუფლების ღაცვისა ღა აღღგენისათვის ღალუჰულ გმირთა შესახებ.

